

KOMERCIJALNA BANKA AD BEOGRAD

PRAVILA

izvršavanja naloga u Odeljenju za brokersko dilerske poslove
Komercijalne banke AD Beograd (Ovlašćena banka)

Izvršni odbor

Broj: 19259

Datum: 10.09.2012. godine

Na osnovu člana 31. Statuta Komercijalne banke AD Beograd (prečišćen tekst), a u skladu sa Zakonom o tržištu kapitala (Sl. list br.31/2011) i podzakonskim aktima Komisije za hartije od vrednosti, Izvršni odbor Komercijalne banke AD Beograd dana 10.09.2012. godine donosi

PRAVILA IZVRŠAVANJA NALOGA ODELJENJA ZA BROKERSKO DILERSKE POSLOVE KOMERCIJALNE BANKE AD BEOGRAD

I. UVOD

Opšte odredbe

Član 1.

Pravila izvršavanja naloga Odeljenja za brokersko dilerske poslove (u daljem tekstu: Pravila) predstavljaju mehanizam preko koga se osigurava preduzimanje svih neophodnih aktivnosti sa ciljem postizanja najpovoljnijeg izvršavanja naloga klijenata, uzimajući u obzir elemente i kriterijume navedene u nastavku ovog dokumenta.

Odeljenje za brokersko dilerske poslove će sa nalogima klijenata postupati u skladu sa odredbama ovih pravila, obavezujući se pri tome da će uvek postići realizaciju naloga pod najpovoljnijim uslovima, osim ukoliko je slobodno izraženom voljom klijent izričito definisao nalog na drugačiji način.

Odeljenje za brokersko dilerske poslove će prilikom pružanja usluga posredovanja, primanja i prosleđivanja naloga na realizaciju uvek postupati s pažnjom dobrog stručnjaka i nastojati da zaštiti interese klijenta na adekvatan način.

Područje primene

Član 2.

Pravila se primenjuju na usluge koje Odeljenje za brokersko dilerske poslove pruža prilikom posredovanja u kupovini i prodaji finansijskih instrumenata, tj. prijema, prenosa i realizacije naloga klijenata na regulisanim i neregulisanim finansijskim tržištima, odnosno multilateralnim trgovačkim platformama (u daljem tekstu MTP) na kojima je Odeljenje za brokersko dilerske poslove član, a u skladu sa odredbama relevantnih propisa.

Odredbe ovih pravila se ne primenjuju u slučajevima kada klijent slobodno izraženom voljom definiše izvršenje naloga prema sopstvenom uputstvu u vezi određene transakcije. Ukoliko Odeljenje za brokersko dilerske poslove primi izričito definisan nalog od strane klijenta, takav nalog će biti izvršen u skladu sa tim nalogom, bez obzira na elemente i kriterijume u pogledu uslova najpovoljnijeg izvršenja naloga. U takvim situacijama ne postoji obaveza Odeljenja za brokersko dilerske poslove da postupa u skladu sa ovim pravilima.

Svrha i cilj

Član 3.

Cilj ovih pravila je da utvrdi:

- kriterijume za određivanje važnosti različitih elemenata kod izvršavanja naloga relevantnih za izvršavanje pod najpovoljnijim uslovima za klijenta,

- elemente i kriterijume za određivanje mesta trgovanja koja Odeljenju za brokersko dilerske poslove omogućavaju dosledno postizanje najpovoljnijih uslova prilikom izvršavanja naloga klijenta,
- vrste transakcija i okolnosti u kojima Odeljenje za brokersko dilerske poslove može odstupati od načina postupanja predviđenih ovim Pravilima kako bi se za klijenta postigao uslov najpovoljnijeg izvršavanja transakcije,
- mere i postupke u pogledu postupanja s nalogom klijenta,
- mere za praćenje efikasnosti postupaka i mehanizama za izvršavanje naloga klijenta pod najpovoljnijim uslovima.

Određbe ovih pravila ne zamenjuju odredbe Ugovora o pružanju investicionih usluga, Pravila poslovanja Odeljenja za brokersko dilerske poslove Komercijalne banke i drugih internih akata i procedura Komercijalne banke A.D. Beograd (u daljem tekstu: Banka) kao ni odredbe tekućih propisa koji regulišu ovu materiju, već ih detaljno opisuju i dopunjuju.

II. ZNAČENJE POJEDINIH POJMOVA

Član 4.

Pojedini pojmovi navedeni u ovim pravilima imaju sledeće značenje:

Odeljenje za brokersko dilerske poslove - Organizacioni deo Banke ovlašćen za obavljanje brokersko dilerskih poslova.

Klijent - svako fizičko ili pravno lice kome Odeljenje za brokersko dilerske poslove pruža usluge u vezi trgovanja sa finansijskim instrumentima, a koje je razvrstano kao mali ili profesionalni klijent.

Nalog - izjava volje klijenta upućena Odeljenju za brokersko dilerske poslove da za njega, u njegovo ime i za njegov račun, ili u svoje ime a za račun klijenta, kupi ili proda finansijske instrumente.

Regulisano tržište - jedinstveni informacioni sistem za trgovanje sa finansijskim instrumentima kojim rukovodi organizator tržišta, koji poseduje odobrenje nadležnog organa za rad, a koji omogućava uparivanje interesa trećih lica i zaključivanje ugovora o kupovini i prodaji finansijskih instrumenata, u skladu sa unapred određenim pravilima poslovanja.

Multilateralna trgovačka platforma (MTP) - je jedinstveni informacioni sistem kojim upravlja investiciono društvo ili drugi organizator, a koji omogućava uparivanje ponude i tražnje sa finansijskim instrumentima više zainteresiranih trećih strana. Uparivanje ponude i tražnje se odvija prema unapred određenim pravilima i za rezultat ima zaključivanje ugovora između ugovornih strana, u skladu sa odredbama Zakona o tržištu kapitala.

Neregulisano tržište (OTC) - svako drugo tržište finansijskim instrumentima na kojem se trguje putem bilateralnog dogovora bez unapred definisanih pravila.

III. KRITERIJUMI I ELEMENTI ZA IZVRŠAVANJE NALOGA POD NAJPOVOLJNIJIM USLOVIMA

Elementi najpovoljnijeg izvršavanja

Član 5.

Odeljenje za brokersko dilerske poslove će pri izvršavanju naloga preduzeti sve potrebne aktivnosti za postizanje najpovoljnijeg izvršavanja naloga, vodeći računa o sledećim elementima relevantnim za izvršenje:

- ceni,
- troškovima, brzini i mogućnosti realizacije,
- troškovima, brzini i verovatnoći saldiranja,
- veličini i vrsti naloga,
- svim drugim okolnostima relevantnim za izvršavanje naloga.

Kada Odeljenje za brokersko dilerske poslove izvrši nalog prema izričitom uputstvu klijenta (npr. mesto izvršenja, cena.), obaveza postizanja najpovoljnijeg ishoda za klijenta, smatra se ispunjenom.

Kriterijumi najpovoljnijeg izvršavanja

Član 6.

Odeljenje za brokersko dilerske poslove određuje važnost gore navedenih elemenata uzimajući u obzir sledeće kriterijume:

- karakteristike klijenta, uključujući i njegovo razvrstavanje na malog i profesionalnog klijena,
- karakteristike naloga klijenta,
- karakteristike finansijskog instrumenta na koji se nalog odnosi,
- karakteristike mesta trgovanja na kojima se nalog može izvršiti.

Realizacija naloga na regulisanom tržištu i MTP-u na kojima je Odeljenje za brokersko dilerske poslove član predstavljaju, prema mišljenju Odeljenja, najpovoljnije izvršavanje naloga za klijente.

Kada Odeljenje za brokersko dilerske poslove izvršava nalog malog klijenta, postizanje najpovoljnijeg izvršavanja se utvrđuje primarno u odnosu na ukupne troškove transakcije. Ukupni troškovi transakcije obuhvataju cenu finansijskog instrumenta i sve troškove direktno povezane sa izvršenjem, što uključuje naknadu brokera, naknadu tržišta, naknadu kliringa i saldiranja transakcije i sve ostale naknade koje se plaćaju trećim licima koja su uključena u realizaciju naloga. Kako bi dodatno zaštitili interese malih klijenata, Odeljenje za brokersko dilerske poslove može uzeti u obzir i vrstu naloga i verovatnoću saldiranja, a sve u cilju osiguranja najpovoljnijeg izvršavanja transakcije za malog klijenta.

Prilikom izvršavanja naloga profesionalnog klijenta, Odeljenje za brokersko dilerske poslove može dodatno uzeti u obzir brzinu i verovatnoću saldiranja, veličinu i vrstu naloga, uticaj tržišta, vrstu finansijskog instrumenta, transparentnost, kao i sve druge okolnosti od značaja za procenu najpovoljnijeg izvršavanje naloga u konkretnom slučaju.

Odeljenje za brokersko dilerske neće davati prednost tržištu na kojem bi izvršavanje transakcije dodatno finansijski opteretilo klijenta.

IV. MESTO IZVRŠAVANJA NALOGA

Član 7.

Odeljenje za brokersko dilerske poslove će pri pružanju usluge izvršavanja i/ili primanja i prenosa naloga u ime i za račun klijenta odabrati mesto izvršavanja koje omogućava postizanje izvršenja pod najpovoljnijim uslovima.

Uopšteno, mesto izvršavanja naloga za kupovinu/prodaju finansijskih instrumenata može biti:

- Regulisano tržište,
- Multilateralna trgovačka platforma (u daljem tekstu: MTP),
- Neregulisano tržište (u daljem tekstu OTC tržište)
- Inostrano tržište koje obavlja funkciju sličnu gore navedenom.

Odeljenje za brokersko dilerske poslove, kada je u pitanju inostrano tržište, uvek će koristiti logaritamski način trgovanja ukoliko je on dostupan. Ukoliko takav način trgovanja nije dostupan ili klijent ne želi da ga koristi, klijentu će biti predočena najpovoljnija mesta izvršenja naloga u datom trenutku. Klijent će u takvom slučaju neposredno opredeliti mesto izvršavanja naloga. Određivanje mesta izvršenja se smatra izričito definisanim nalogom, čime je Odeljenje za brokersko dilerske poslove ispunilo obavezu postizanja najpovoljnijeg ishoda za klijenta.

Izvršavanje naloga na regulisanom tržištu

Član 8.

Odeljenje za brokersko dilerske poslove će u skladu sa ovim pravilima, naloge klijenata izvršavati prevashodno na regulisanim tržištima, odnosno MTP-u na kojima je član, ukoliko to predstavlja najpovoljniji ishod za klijenta u pogledu ukupnih troškova transakcije, i ukoliko klijent izričito ne zahteva drugačije.

Ukoliko klijent ispostavi nalog za finansijski instrument koji se kotira samo na jednom tržištu, Odeljenje za brokersko dilerske poslove će taj nalog izvršiti odnosno proslediti (direktno ili indirektno) na to tržište, što se smatra izvršenjem pod najpovoljnijim uslovima.

Ukoliko Odeljenje za brokersko dilerske poslove primi nalog za kupovinu/prodaju finansijskih instrumenata koji se kotiraju na dva ili više regulisanih tržišta ili MTP-a na kojima je član, isti će biti izvršen na onom tržištu koje osigurava najpovoljniji ukupni trošak transakcije, ukoliko klijent izričito ne zahteva drugačije, uzimajući pri tome u obzir sve relevantne okolnosti u pogledu vrste i veličine naloga, kao što su:

- najpovoljniji ukupni troškovi transakcije,
- direktan nadzor nad brzinom unosa naloga i mogućnost izvršenja naloga,
- direktan uvid u brzinu i verovatnoću saldiranja,
- druge okolnosti vezane za realizaciju naloga.

Izvršavanje naloga na neregulisanom tržištu

Član 9.

Odeljenje za brokersko dilerske poslove može izvršavati naloge klijenta i na OTC tržištu ukoliko finansijski instrumenti nisu kotirani na regulisanim tržištima, odnosno ukoliko su kotirani, a klijent izričitim nalogom zahteva njihovu realizaciju u bilateralnom dogovoru na neregulisanom tržištu (OTC).

Kod realizacije naloga na OTC tržištu Odeljenje za brokersko dilerske poslove će se u svemu rukovoditi načelom izvršavanja naloga pod najpovoljnijim uslovima za klijenta.

Izvršavanje naloga posredstvom partnera

Član 10.

Naloge za kupovinu i/ili prodaju finansijskih instrumenata koji su predmet trgovanja na tržištima na kojima Odeljenje za brokersko dilerske poslove nije član, Odeljenje će primati i prenositi trećim subjektima - partnerima sa kojima ima potpisane ugovore o saradnji, a koji imaju direktan ili indirektni pristup tim tržištima, postupajući u skladu sa pravilima o izvršavanju naloga pod najpovoljnijim uslovima. U tom slučaju izvršavanje naloga biće sprovedeno u skladu sa Pravilima izvršavanja naloga partnera, što može značiti da će u skladu sa tim pravilima nalog klijenta možda biti izvršen i na drugim tržištima, odnosno na MTP-u ili OTC tržištu kao nalog pod najpovoljnijim uslovima.

Pri izboru partnera Odeljenje za brokersko dilerske poslove će razmotriti njihov kvalitativni pristup izvršavanja naloga, što uključuje:

- usklađenost poslovanja partnera sa odredbama MiFID direktive, što uključuje princip izvršavanja naloga pod najpovoljnijim uslovima,
- broj tržišta na kojima partner ima pristup (direktno i/ili indirektno) i obim trgovanja na tim tržištima,
- dinamički model upoređivanja u stvarnom vremenu, izvršavanje elemenata naloga pod najpovoljnijim uslovima, sa naglaskom na: ukupne troškove transakcije, verovatnoću izvršenja naloga, brzinu izvršavanja naloga,
- ugled, finansijsku snagu, i stabilnost partnera.

Ukoliko je za izvršenje naloga potrebno angažovati partnera koji nije u obavezi da usvoji pravila najpovoljnijeg ishoda za klijenta, Odeljenje za brokersko dilerske poslove ne može garantovati klijentu obezbeđenje najpovoljnijeg izvršenja, u skladu sa ovim pravilima.

Pri izboru partnera Odeljenje za brokersko dilerske poslove neće davati prednost onim partnerima kod kojih bi izvršavanje transakcije neopravdano dodatno finansijski opteretilo klijenta.

V. POSTUPANJE SA NALOGOM KLIJENTA

Član 11.

Odeljenje za brokersko dilerske poslove obezbeđuje ažurno i korektno izvršavanje naloga klijenata prema vremenu prihvatanja naloga i preduzima sledeće mere i postupke:

- bez odlaganja evidentira podatke o primanju naloga,
- prihvata naloge klijenata u skladu sa propisanom dokumentacijom, osim ukoliko postoje okolnosti koje nalog čine neprihvatljivim,
- iznosi i izvršava naloge klijenta prema vremenu i redosledu prijema za slične naloge i bez odlaganja ih iznosi na tržište, ukoliko je to u skladu sa ovim Pravilima ili tržišni uslovi to onemogućavaju, odnosno ako je klijent izričito drugačije definisao nalog,
- prenosi naloge klijenta prema vremenu i redosledu prijema i ispostavlja nalog partneru u skladu sa tehničko-operativnim mogućnostima, osim ako klijent nije izričito drugačije definisao,
- uredno i bez odlaganja evidentira podatke o ispostavljanju naloga na tržište ili prenosu naloga na partnera,
- uredno i bez odlaganja evidentira podatke o izvršavanju naloga za račun klijenta,
- preduzima sve razumne mere kako bi osigurala da svi finansijski instrumenti ili novčana sredstva klijenta budu pravovremeno i uredno preneti na odgovarajući račun klijenta,
- obaveštava klijenta o izvršenoj transakciji,
- bez odlaganja obaveštava klijenta o potencijalnim značajnim poteškoćama u vezi izvršavanja naloga,
- tokom celog procesa trgovanja kontinuirano kontroliše prihvatljivost i ispravnost naloga u skladu sa važećim propisima i tržišnim praksama.

Kada Odeljenje za brokersko dilerske poslove trguje sa finansijskim instrumentima za sopstveni račun, u potpunosti postupa u skladu sa navedenim merama i postupcima, odnosno na isti način tretira postupanje sa nalogom za sopstveni račun kao za svakog drugog profesionalnog klijenta poštujući Pravila sprečavanja sukoba interesa.

Odeljenje za brokersko dilerske poslove neće zloupotrebiti informacije u vezi sa još nerealizovanim nalogom klijenta i preduzeće sve razumne postupke u svrhu sprečavanja zloupotrebe takvih informacija, u skladu sa Pravilima sprečavanja sukoba interesa.

VI. ZAHTEVI U VEZI IZVRŠAVANJA NALOGA

Član 12.

Odeljenje za brokersko dilerske poslove je dužna da na zahtev klijenta pokaže podatke iz kojih je vidljivo da je nalog klijenta izvršen u skladu sa ovim Pravilima odnosno u skladu sa izričito definisanim nalogom klijenta. Klijenti zahev mogu uputiti Banci na adresu:

Komercijana banka AD Beograd
Sektor hartija od vrednosti i finansijskih tržišta – Odeljenje za brokersko dilerske poslove
Makedonska br. 29
11000 Beograd.

VII. OBAVEŠTAVANJE I SAGLASNOST KLIJENATA

Član 13.

Pre pružanja usluga novom klijentu, Odeljenje za brokersko dilerske poslove će istom dostaviti na uvid i potpis ugovornu dokumentaciju, uključujući i ova pravila. Potpisom ugovorne dokumentacije od strane klijenta, smatra se da je isti pravovremeno upoznat i saglasan sa ovim pravilima, u smislu izvršavanja svih transakcija.

Ukoliko klijent želi da uputi saglasnost sa pravilima za svaku pojedinačnu transakciju na MTP-u ili OTC-u, dužan je da takvu saglasnost pravovremeno dostavi Banci u pisanom obliku pre izvršavanja naloga.

Odeljenje za brokersko dilerske poslove se obavezuje da će ova pravila učiniti dostupnim na internet stranici (www.kombank.com), u filijalama i ekspoziturama ovlašćenim za brokerske poslove i u prostorijama Odeljenja za brokersko dilerske poslove Komerčijalne banke.

VIII. PRAĆENJE I EVALUACIJA EFIKASNOSTI PRAVILA

Član 14.

Odeljenje za brokersko dilerske poslove će kontinuirano pratiti efikasnost ovih pravila u odnosu na kvalitet izvršavanja naloga i najmanje jednom godišnje procenjivati da li ona osiguravaju predviđene mere i postupke za izvršavanja naloga pod najpovoljnijim uslovima za klijenta, a po potrebi vršiti reviziju ovih pravila. Svrha revizije i praćenja efikasnosti je utvrđivanje i ispravljanje mogućih nedostataka.

O svakoj promeni u postupku evaluacije ovih pravila ili mera za izvršavanje naloga, Banka će ih na uobičajeni način za obaveštavanje klijenata učiniti dostupnim na internet adresi www.kombank.com, u filijalama i ekspoziturama ovlašćenim za brokerske poslove i u prostorijama Odeljenja za brokersko dilerske poslove Sektora hartija od vrednosti i finansijskih tržišta. u roku od sedam dana pre početka primene.

Izmene i dopune pravila primenjivaće se od trenutka stupanja na snagu, a smatraće se prihvaćenim od strane klijenta potpisom ugovorne dokumentacije i ispostavljanjem prvih sledećih naloga za trgovanje, osim ukoliko klijent ne obavesti Banku o suprotnom.

IX. ZAVRŠNE ODREDBE

Član 15.

Pravila izvršavanja naloga su sastavni deo Pravila poslovanja Odeljenja za brokersko dilerske poslove i stupaju na snagu danom dobijanja Rešenja Komisije za hartije od vrednosti o dobijanju dozvole za obavljanje delatnosti investicionog društva, a primenjuju se sedam dana nakon objavljivanja na web stranic Banke www.kombank.com.

Član Izvršnog odbora

Lidija Sklopić

**Zamenik
Predsednika Izvršnog odbora**

Dragan Santovac

